

Om The Ecocotton Co.

The Ecocotton Co. förser såväl komsumter som företag och organisationer med ekologisk bomull. Vi säljer garn, tyg, eller färdiga varor. Våra egna varumärken (Babygreen, Bergman's, och Modern Standard) visar vad vi kan göra. Om du vill veta mer om ekologisk bomull, finns ett utdrag ur vår lilla bok "Värdegrunder" här nedan.

Hög kvalitet och rätt kvalitet

Bomull är världens mest använda textilfiber. Den är mjuk, vacker, mångsidig. Bomull är det första vi lägger barnet i när det fötts – och bomull är vad vi vilar i efter döden. Bomullen är vår följeslagare genom livet; lättsamt dansande med modets nycker visar den upp sig för oss i olika skepnader.

Men bomullen är också vår mest problematiska textilfiber – faktiskt en av våra mest problematiska grödor överhuvudtaget. Överanvändning av kemiska bekämpningsmedel, omfattande konstgödning, och bevattning med grundvatten gäller ofta på världens bomullsfält. Odlare och arbetare arbetar ofta under eländiga förhållanden, och får sällan anständigt betalt.

Sedan 1986 har vi arbetat på att bidra till lösningar på dessa etiska, ekologiska, och ekonomiska problem. Många av de odlingsmetoder som idag används inom den ekologiska bomullsodlingen utvecklades av oss under 1980-talet – och vi har konsekvent tillämpat ett handelssystem som gynnar alla inblandade; från bomullsodlaren som får rättvist betalt, till slutkunden som får en vara som håller vad den lovar.

Vårt ekologiska hänsynstagande bygger på ett starkt engagemang i vad som ytterst sett är överlevnadsfrågor. Vår verksamhet bygger således på varsamhet i våra förhållanden till människor och till natur. Vi utövar denna varsamhet genom att odla bomull på ett sätt som främjar långsiktigt jordbruk, och att vi förädlar bomullen till produkter som kan brukas länge, för att därefter kunna bli mull igen. Vi försöker göra detta på ett sätt som i sig utgör ett gott liv för alla inblandade – alltså vinnlägger vi oss om goda arbetsförhållanden.

Vår bomull är tillgänglig som garn, tyg, eller som färdigkonfektionerade varor. Genom det produktionsnätverk vi byggt upp tar vi ansvar för en rakt igenom ekologisk produkt, med de certifieringar som hör till.

Vi arbetar med stora och små kunder. Genom åren har vi levererat produkter i ekologisk bomull till stora kedjor och världsledande varumärken, såväl som enskilda designers.

Med hög kvalitet menar vi god etik, god ekologi, och god ekonomi. Etiken är vårt handlande i förhållande till våra värderingar, ekologi är vår förmåga att upprätthålla balans mellan människan och naturen, och ekonomi betyder i sin riktiga form hushållning. Våra ekologiska odlingsmetoder ger en bomull av högsta kvalitet. Bomullen blir naturligt vit, med långa och mjuka fibrer. Den är fri från kemikalierester, och medger avancerade konstruktioner.

Med rätt kvalitet menar vi estetik. Skall ytterligare en vara tillföras världen, menar vi att denna bör innebära ett estetiskt ställningstagande – den bör bidra till en upplevelse som betyder något för användaren. Vad denna upplevelse består i är skiftande, men vi vill bidra till fördjupning snarare än att förvärra den tomhet som följer på oreflekterad design, produktion, och konsumtion.

Bomull och miljöförstöring

Bomullen är världens i särklass mest besprutade gröda. Sedan kemiska bekämpningsmedel började användas i stor skala har besprutningen ökat kontinuerligt, i takt med att skadeinsekter blivit resistent mot gifterna. Globalt sett utgör användandet av kemiska bekämpningsmedel ett problemkomplex med flera dimensioner: Förgiftning av jordar och människor är det omedelbart mest allvarliga problemet. Fosterskador, cancersjukdomar, allergier, och mag- och lungbesvär följer i bekämpningsmedlens spår. Förgiftning av vattendrag sprider problemen över stora områden. Ackumulerade giftansamlingar förstör möjligheter till gynnsam ekologisk och ekonomisk utveckling i hela områden. Dessa problem förvärras av att bomullen oftast odlas i tredje världen, där resurser för miljö- och hälsoutveckling ofta är knappa.

Även användandet av konstgödsel skapar stora miljöproblem. I Sverige har vi sedan länge sett effekterna av övergödning av sjöar och hav. Dessa problem finns i än större utsträckning i de områden där bomull odlas. Användningen av konstgödsel för dessutom med sig problem med näringsfattiga jordar. Eftersom konstgödselns näringsämnen är flyktiga tas all näring snabbt ur jorden av växternas rötter. Detta gör att plantorna får för mycket näring och utvecklar onaturligt gröna blad – och växer onaturligt snabbt. Sådana plantor drar till sig skadeinsekter, och på så sätt hänger användningen av konstgödsel ihop med användningen av bekämpningsmedel.

I bomullens fall betyder konstgödsling också kvalitetsförsämringar. När plantan stressas blir bomullens fibrer kortare och svagare.

Ekologisk odling

På bomullsältet växer bomullsplantan under nio månader. Från ett litet frö växer plantan på denna tid sig manshög. Den blommar i en dräkt av gula blommor. Dessa blommors frökapslar spricker ut i tussar; fröhår som är uppbyggda av cellulosa. Detta är bomullsfibren.

Får den växa i lugn och ro, utan att stressas av konstgödning, blir fibern lång, mjuk, och vit. Får den dessutom slippa utsättas för bekämpningsmedel och avlövningsmedel förblir den ren, utan kemikalierester. Ekologisk bomull ger således inte bara jordar med bibehållen kraft, utan bomull av hög kvalitet.

Bomull av hög kvalitet betyder slutprodukter av hög kvalitet, med hög slitstyrka och därmed lång livslängd. Bomullsodlaren betalar sig i alla led: Ren jord, rena vattendrag, bevarade ekosystem, och god hälsa. Hållbara och slitstarka produkter med eko av ett gott hantverk i varje fiber.

När masskonsumtionen av textilier skapat allt mer likriktade varor – mer och mer av samma saker – är ett klargjort förhållande mellan råvara och produkt en möjlighet till fördjupad produktutformning. Råmaterialets ursprung ger produkten en identitet, en historia som tål att berättas. För företagets marknadsföring betyder detta en hel del; man kan öppet och stolt berätta om produkten och dess tillkomst. Vi tror att detta förhållningssätt märks och känns, både i själva varan och hos de människor som kommer i kontakt med den.

Vanlig bomull säljs som en anonym produkt på en bomullsbörs. Ekologisk bomull säljs endast som en spårbar vara. Genom miljöcertifieringen synliggörs hela produktionskedjan – tillbaka till den enskilde odlarens fält. Häri möjliggörs en samstämmighet mellan ekologiska och ekonomiska intressen. Bomullsodlaren ges chansen att sälja sin bomull till ett rättvis pris; precis som övriga näringsidkare i produktionskedjan. Fri handel, enkelt uttryckt.

Vår bomull startar sitt liv i Canetedalen, i södra Peru. Runt omkring dalen reser sig de mäktiga Anderna. Dalen har skapats av smältvatten från Andernas toppar, som på sin färd mot havet bildat ett bördigt jordbruksområde där man odlar ett flertal grödor. Bland majs, potatis, och mandariner finner man också bomull, en gröda som odlats här sedan urminnes tider. Arkeologiska fynd har visat att man haft en fungerande bomullsodling här i mer 2 000 år.

I Canetedalen har 250 jordbrukare jordbrukare kontrakterats att odla ekologisk bomull. De äger alla sina gårdar.

Bomullen sås på hösten och skördas till våren. Den gödglas med höns gödsel och guano. Skadeinsekter bekämpas med biologiska metoder. Bevattningen sker med hjälp av smältvattnet från Anderna, som leds ut i bevattningskanaler som anlades av inkaindianerna för 500 år sedan.

När bomullsplantan växt i nio månader och nått manshöjd, är det dags att skörda. Den gula bomullsblomman har då tappat sina blad och frökapseln har öppnat sig. De vita fröhåren samlas i en bomullstuss, och det är den man plockar.

Efter skörden tas bomullen till ett bomullsserieri, där vassa klingor skiljer fibrerna från de kvarvarande fröna – dessa pressas sedan till kakor som används som djurfoder. Oljan som utvinns används i kosmetika och livsmedel.

Därefter packas bomullen i de klassiska bomullsbalarna och tas till spinneriet, där bomullen blir till garn. Det är garnet som är grunden till den textila produkten, som kan vara stickad eller vävd.

Den ekologiska odlingen resulterar i långa, jämna, och mjuka bomullsfibrer. Detta märks på garnet, som blir både starkt och mjukt. Slutresultatet är produkter med lång livslängd.

Att bomullen verkligen odlas ekologiskt kontrolleras av oberoende kontrollorgan. Vår bomull är certifierad i enlighet med GOTS, den globala standarden för ekologiska textilier.

Certifieringen är viktig på flera sätt: Dels kan slutkunden vara säker på att varan är vad den utger sig för att vara, dels hjälper certifieringen till att upprätthålla spårbarheten tillbaka i produktionskedjan. Från frö till färdig vara kan vi garantera att största varsamhet inför både mylla och material har tillämpats.

Canetedalens grönskande fält bryter skarpt av mot den omgivande öknen. Denna del av Stillahavskusten tillhör de torraste platserna i världen, men tack vare regnen och snösmältningen uppe i Anderna är det möjligt att här odla hela året. Av många skäl är förutsättningarna för ekologisk odling särskilt goda här. Det är dessa goda förutsättningar som är grunden för våra ekologiska odlingsmetoder.

Frågor om ekologisk odling handlar ofta om insektsbekämpning. Hur blir vi av med insekterna om vi inte använder gift?

De så kallade biociderna, kemiska insektsgifter, är inte enda sättet att bekämpa insektsangrepp. Det finns hälsosammare alternativ, men dessa kräver goda kunskaper och en hel del arbete. Ekologiskt jordbruk handlar definitivt inte om att låta naturen sköta sig själv; snarare gäller det att använda våra kunskaper om naturen, värna om friska och motståndskraftiga grödor, och hela tiden försöka ligga steget före skadeinsekterna.

En av de viktigaste åtgärderna görs i juni, då bomullsfälten rensas från gamla grenar och rötter. På så vis får många skadeinsekter svårt att överleva och deras larver och ägg förstörs när resterna bränns upp.

I månadsskiftet augusti-september är det dags att så, men innan fröna stoppas i marken ska jorden blötas ordentligt. På det viset dränks andra skadeinsekter. Rätt mängd vatten vid rätt tid är sedan under bomullsodlingen nyckeln till en god skörd. Rätt utförd bevattning ger friska buskar som kan stå emot insektsangrepp – många insekter bryr sig inte ens om att attackera friska plantor. Canetedalens goda tillgång på vatten är därför till stor fördel.

Växter behöver många näringsämnen för att växa bra. Genom rötterna suger de näring ur jorden, såsom kväve, fosfor, kalium, och andra ämnen.

I naturen hämtar växterna sin näring ur döda och förmultnade växt- och djurdelar. Först måste dock skalbaggar, maskar, svampar, och bakterier bryta ned gamla blad och grenar till mull. Först då kan växterna ta tillvara på näringen. Nedbrytningen sker långsamt, men pågår ständigt, och ger således en jämn tillgång på näring.

Organisk gödsel, som djurspillning och kompost, är rik på näring. Den är dock ännu bunden i halvmultna växtdelar. Därför behövs det miljoner svampar och bakterier för att salta omvandla gödseln till den typ av ämnen som växterna kan dra nytta av. På så vis pågår kretsloppet, och jorden bevarar sin bördighet under lång tid.

För konstgödsel gäller motsatsen. All näring som tillsätts genom konstgödsel kan växternas rötter direkt suga upp. Så sker dock ofta inte. Regn eller kraftig bevattning sköljer ofta bort gödningen, och den ansamlas istället i sjöar och havsvikar där den orsakar övergödning. Dessutom stoppar den kemiska gödningen den naturliga nedbrytningen i jorden. Kretsloppet avstannar, och daggmaskar, svampar, och bakterier försvinner. Marken blir steril och livlös, och kräver tillförsel av än mer konstgödning.

För att bomullsbusken ska växa bra behövs särskilt god tillgång på näring. Därför använder vi guano och hönskötsel. Denna naturliga gödsel gynnar markens egna mikroorganismer och ger en levande jord, som i sin tur ger mer motståndskraftiga buskar.

Fjärilslarver, löss, och skalbaggar livnär sig på bomullsbuskens blad och blommor, och på tussens oljerika frön. Men de tjänar i sin tur som mat åt spindlar, nätvingar, nyckelpigor, och steklar. Många gånger är dessa naturliga fiender tillräckliga för att kontrollera skadeinsekterna.

Om man sprutar med insektsgifter dör alla småkryp – både skadegörarna och rovinsekterna. Risker är hög att skadeinsekterna kommer tillbaka, då till fält utan fiender. Den ekologiska odlaren försöker därför utnyttja den naturliga balansen, och inte stjälpa den. Därför värnar man om god tillgång på ”goda” rovinsekter.

Det finns dock kemiska ämnen som fungerar i ekologiskt jordbruk. Ett är feromoner, sexuella luktämnen som används för att lura nattfjärilshannar. Andra bygger på bakterier som oskadliggör skadegöraren, men inte hans naturliga fiender.

Den ekologiska odlingen, som ser en stark planta som ett resultat av en frisk jord, står i rak motsats till den mest avancerade och kostsamma av odlingsmetoden – den som använder sig av genmanipulerade bomullssorter, vars plantor bär på en förändring i genotypen som gör dem motståndskraftiga mot kemiska bekämpningsmedel. Odlaren använder alltså mer gift utan att riskera skada plantan. Dessa genmanipulerade bomullssorter säljs av samma företag som tillverkar bekämpningsmedlen. Ett sådant system tror vi är långsiktigt ohållbart; ekonomiskt, ekologiskt, och etiskt.

Just därför har vi sedan vår första ekologiska bomullsskörd, 1986, arbetat på att förfinna våra ekologiska odlingsmetoder. Vi har kontinuerligt ökat vårt skördeuttag, och kan klart påvisa den ekologiska bomullens överlägsna kvalitet. Allt detta genom vård av jorden.